

**ENERGIAMARKKINAVIRASTON
TILINPÄÄTÖS VUODELTA 2011**

ENERGIAMARKKINAVIRASTO

ENERGIMARKNADSVERKET

Sisällysluettelo:

1.1	Johdon katsaus	1
1.2	Vaikuttavuus.....	2
1.2.1	Sähkö- ja maakaasuverkkopalveluja tarjotaan tehokkaasti, luotettavasti ja kohtuulliseen hintaan	2
1.2.2	Sähkömarkkinat toimivat hyvin	3
1.2.3	Uusiutuvan energian osuus sähköntuotannossa kasvaa	3
1.2.4	Päästökauppasektori täyttää Kioton pöytäkirjasta aiheutuvat hiilidioksidipäästöjen vähentämisvelvoitteet.....	4
1.3	Toiminnallinen tehokkuus.....	5
1.3.1	Toiminnan tuottavuus	5
1.3.2	Toiminnan taloudellisuus	6
1.3.3	Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus	8
1.4	Tuotokset ja laadunhallinta	10
1.4.1	Suoritteet ja julkishyödykkeet	10
1.4.2	Palvelukyky	15
1.5	Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	18
1.5.1	Keskeisiä tietoja henkilöstöstä	18
1.5.2	Henkisten voimavarojen hallinnan ja kehittämisen tavoitteet	19
1.6	Tilinpäätösanalyysi.....	21
1.6.1	Rahoituksen rakenne.....	21
1.6.2	Talousarvion toteutuminen	21
1.6.3	Tuotto- ja kululaskelma	22
1.6.4	Tase.....	24
1.7	Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma	25
1.8	Arviointien tulokset	25
1.9	Yhteenvedo havaituista väärinkäytöksistä	26
2	TALOUSARVION TOTEUMALASKELMA	27
3	TUOTTO- JA KULULASKELMA	28
4	TASE	29
5	LIITETIEDOT	31
6	ALLEKIRJOITUS	37

TOIMINTAKERTOMUS

1.1 Johdon katsaus

Energiamarkkinaviraston tehtäväkenttä ja henkilöstö kasvoivat huomattavasti vuoden 2011 aikana. Ennen kaikkea uusiutuvan sähkön tuotantotukia koskevien hallintotehtävien valmistelu ja hoitaminen keväästä 2011 lähtien edellyttivät merkittävää uutta panostusta. Samanaikaisesti monet viraston perinteiseen tehtäväkenttään kuuluvat valvonta- ja päästökauppa-asiat työllistivät virastoa kasvavassa määrin. Myös muutokset viraston ylimmässä johdossa leimasivat vuotta. Kaikesta tästä huolimatta virasto suoriutui menestyksellä sille annetuista tehtävistä ja saavutti keskeiset sille asetetut tavoitteet.

Laajentuvan tehtäväkentän hoitamisessa on hyödynnetty tehokkaasti tietojärjestelmiä, mikä ei voi kuitenkaan täysin korvata tarvetta henkilöstön lisäämiseen. Viraston henkilötövuosikehitys on kasvanut viime vuosina nopeasti ollen 51 henkilötövuotta vuonna 2011. Uudet tehtävät ovat merkinneet varsin laajaa rekrytointia ja perehdyttämistä. Uuden henkilöstön myötä henkilöstön keski-ikä on poikkeuksellisen alhainen, 38 vuotta.

Sähkö- ja maakaasuverkkotoiminnan valvojana Energiamarkkinaviraston keskeisenä tehtävänä on varmistaa verkkopalvelujen hinnoittelun kohtuullisuus sekä verkkotoiminnan luotettavuus ja tehokkuus. Vuonna 2011 keskityttiin sähköverkkotoiminnan valvontamenetelmien kehittämiseen ja vahvistuspäätösten valmisteluun valvontajaksolle 2012 - 2015. Valvontamenetelmien uudet suuntaviivat annettiin kesäkuussa ja näihin pohjautuvat yhtiökohtaiset vahvistuspäätökset marraskuussa 2011. Valvontamenetelmien kehittämisessä kiinnitettiin erityistä huomiota kannustimiin, joiden tarkoituksena on verkonhaltijoiden sähköjakelun ja -siirron käyttövarmuuden kehittäminen esimerkiksi investoimalla riittävästi sähköverkkoon sekä panostamalla myös kunnossapitoon ja viankorjaukseen sekä muuhun varautumiseen.

Sähkön vähittäismarkkinoiden toimivuutta Energiamarkkinavirasto on valvonut aktiivisesti käsittelemällä yksittäisiä tapauksia. Virasto on osallistunut myös aktiivisesti pohjoismaiseen sääntelyviranomaisten yhteistyöhön, jonka painopisteenä on ollut yhteisten vähittäismarkkinoiden pelisääntöjen pohtiminen. Vuonna 2011 sähkönmyyjää vaihtoi Suomessa 7,3 prosenttia sähkönkäyttäjistä. Tukkumarkkinoiden osalta ajankohtaista on markkinoiden laajentuminen vähitellen eurooppalaisiksi ja siihen liittyen EU-tasoisien sääntelyn valmistelu. Poliittisesti hyväksyttynä tavoitteena on luoda yhteiseurooppalaiset sähkön ja maakaasun tukkumarkkinat vuoteen 2014 mennessä. Maaliskuussa 2011 aloitti toimintansa EU:n energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirasto ACER, jonka työryhmiin Energiamarkkinavirasto osallistuu aktiivisesti resurssiensa puitteissa. Vuoden lopussa tuli myös voimaan energian tukkumarkkinoiden läpinäkyvyyttä ja eheyttä koskeva EU:n asetus, joka toi mukanaan Energiamarkkinavirastolle uusia tukkumarkkinoiden valvontatehtäviä.

Päästökaupan osalta vuotta 2011 luonnehti valmistautuminen Euroopan unionin tulevaan päästökauppaan 2013 - 2020 sekä erityisesti unionin päästökaupparekisterin ja päästöoikeuksien huutokaupan käyttöön ottoon vuonna 2012.

Uusiutuvasta energiasta tuotetun sähkön tuotantotukien hallinnointi alkoi maaliskuussa 2011. Vuoden aikana takuuhintajärjestelmään hyväksyttiin 40 metsähakevoimalaitosta ja 4 tuulivoimalaitosta. Näiden laitosten arvioitu vuosituotanto on noin 5 800 GWh. Myöntämispäätösten ohella vuoden lopulla ehdittiin tehdä myös ensimmäinen takuuhintajärjestelmän mukainen maksatuspäätös. Uusiutuvan energian osalta aloitettiin valmistautuminen tehtävien laajentumiseen myös biopolttoaineiden kestävyysarviointiin. Virastoon perustettiin 1.1.2012 alkaen uusiutuvan energian ryhmä.

Ylijohtaja Asta Sihvonen-Punkka siirtyi 1.3.2011 alkaen hoitamaan Viestintäviraston pääjohtajan virkaa. Maaliskuusta elokuuhun ylijohtajan tehtäviä hoiti Antti Paananen. Toukokuussa 2011 valtioneuvosto nimitti Riku Huttusen ylijohtajan virkaan 1.8.2011 – 31.7.2018 väliseksi ajaksi.

1.2 Vaikuttavuus

1.2.1 Sähkö- ja maakaasuverkkopalveluja tarjotaan tehokkaasti, luotettavasti ja kohtuulliseen hintaan

Sähkö- ja maakaasuverkkotoiminnan sääntelyviranomaisena Energiamarkkinaviraston keskeisenä tehtävänä on varmistaa sähkö- ja maakaasuverkkopalvelujen hinnoittelun kohtuullisuus sekä verkkopalvelun korkea laatu.

Tavoitteena oli, että vuonna 2011 sähkönjakelun verkkopalvelujen reaalin hinta nousee enintään viisi prosenttia vuoden 2010 tasosta, mikäli viranomaismääräyksillä tai lainsäädännön muutoksilla ei verkonhaltijoille aseteta kustannuksia aiheuttavia uusia velvoitteita. Maakaasun verkkopalvelujen osalta tavoitteena oli se, etteivät reaaliset hinnat nouse puoltatoista prosenttia enempää vuoden 2010 tasoon verrattuna. Verottomat sähkön siirtohinnat nousivat joulukuusta 2010 vuoden 2011 loppuun mennessä keskimäärin 2,0 prosenttia. Kuluttajahintaindeksiin suhteutettuna verottomat sähkön siirtohinnat laskivat vastaavana aikana reaalisesti keskimäärin noin 0,8 prosenttia. Siirtohintojen nousun syynä olivat verkonhaltijoiden investoinnit. Maakaasun siirtoverkonhaltijan veloittamat verottomat siirtohinnat nousivat joulukuusta 2010 vuoden 2011 loppuun mennessä 8,8 prosenttia. Kuluttajahintaindeksiin suhteutettuna maakaasun siirtohinnat nousivat vuonna 2011 reaalisesti 5,8 prosenttia.

Sähkön siirron ja jakelun häiriöttömyyttä mitataan asiakkaan kokemalla keskimääräisellä keskeytysajalla, keskeytysten lukumäärällä sekä vähintään 12 tunnin keskeytysten perusteella vakiokorvauksia saaneiden asiakkaiden osuuden kehittymisellä. Tiedot kerätään verkonhaltijoilta vuosittain aina kunkin vuoden toukokuun loppuun mennessä. Vuotta 2011 koskevat tiedot ovat siten aikaisintaan saatavilla toukokuun 2012 lopussa. Vuonna 2010 asiakkaan kokema keskimääräinen keskeytysaika jakeluverkossa oli 272 minuuttia ja keskeytysten lukumäärä 6,37. Vähintään 12 tunnin keskeytysten perusteella vakiokorvauksia saaneiden asiakkaiden osuus oli 3,39 prosenttia. Vuosi 2010 oli keskeytysten osalta tavanomaista selvästi huonompi johtuen loppukesän 2010 rajuilmojen vaikutuksista sähköverkoille.

1.2.2 Sähkömarkkinat toimivat hyvin

Sähkön tukkumarkkinoiden toimivuuden edistämisen kohteita ovat siirtokapasiteetin varmistaminen, siirtorajoitusten hallinta markkinoiden kannalta optimaalisella tavalla, tasesähkömarkkinoiden integraatio ja markkinoiden läpinäkyvyyden kehittäminen. Siirtokapasiteetin riittävyyttä sekä siirtorajoitusten hallinnan optimaalisuutta markkinoiden kannalta mitataan hinta-alueiden esiintymisen kautta. Tavoitteena oli, että Suomi muodostaisi vuonna 2011 oman hinta-alueen pohjoismaisilla sähkömarkkinoilla korkeintaan 10 prosenttia ajasta. Vuonna 2011 Suomi muodosti oman hinta-alueen keskimäärin 23 prosenttia ajasta. Luku on vaihdellut paljon vuosittain ja siihen vaikuttavat merkittävästi vesivoiman tarjonta pohjoismaisilla markkinoilla ja sähköjärjestelmän keskeisten siirtoyhteyksien käytettävyys.

Sähkön vähittäismarkkinoiden toimivuutta mitataan myyjän vaihtoaktiivisuuden sekä vuotuisella asiakas- ja sidosryhmäkyselyllä, jossa sähkönmyyjiltä, verkonhaltijoilta ja sähkön käyttäjiltä kysytään arviota markkinoiden toimivuudesta.

Tavoitteena vuodelle 2011 oli että vähintään 7,0 prosenttia asiakkaista vaihtaa sähkönmyyjää ja asiakaskyselyssä sähkön myyjien, verkonhaltijoiden ja loppukäyttäjien vähittäismarkkinoiden toimivuudesta antamien arvosanojen keskiarvo on vähintään 3,5 (asteikolla 1-5). Vuonna 2011 sähkönmyyjää vaihtoi 7,6 prosenttia sähkönkäyttäjistä eli vaihtoaktiivisuus pysyi vuoden 2010 tasolla.

Markkinatoimijat näkivät sähkön vähittäismarkkinoiden toimivuuden selvästi positiivisemmin kuin sähkön käyttäjät. Verkonhaltijat antoivat sähkön vähittäismarkkinoiden toimivuudelle arvosanaksi 3,60 ja sähkönmyyjät puolestaan antoivat arvosanaksi 3,76. Suuret sähkön käyttäjät antoivat sähkön vähittäismarkkinoiden toimivuudelle arvosanaksi 2,50. Kuluttajat puolestaan antoivat sähkömarkkinoiden toimivuudelle arvosanaksi 2,95.

1.2.3 Uusiutuvan energian osuus sähköntuotannossa kasvaa

Energiamarkkinavirasto edistää uusiutuvan energian käyttöä. Virasto toteuttaa sitä hoitamalla yleistä sähkömarkkinoiden valvontatehtäväänsä varmistamalla, että sähköverkkojen toimintasäännöt ovat tasapuolisia ja syrjimättömiä sähkön tuotantomuotojen suhteen. Energiamarkkinaviraston tehtävänä on valvoa ja varmistaa, ettei uusiutuvia energialähteitä käyttäviä tuottajia syrjitä verkkoon pääsyssä ja että uusiutuvaan energiaan perustuvan tuotannon tarpeet otetaan tasapuolisesti huomioon verkkojen kehittämisessä.

Laki uusiutuvalla energialla tuotetun sähkön tuotantotuista astui voimaan 1.1.2011, mutta vain osittain. Sähkön tuottajat pääsivät tukijärjestelmän piiriin 25.3.2011, kun lain säännökset kokonaisuudessaan tulivat sovellettaviksi. Tämä johtui siitä, että tukitasojen hyväksyttäminen EU:n komissiossa viivästyi, mikä aiheutti katkoksen kiinteissä tuissa ja viivästytti syöttötariffina maksettavien tukien voimaan tuloa. Laki muuttui vielä vuoden lopulla, kun hallitus antoi esityksen muutoksesta, jonka mukaisesti oikeus kiinteään sähkön tuotantotukeen loppui vuoden 2012 alussa.

Tuotantotukien suunnittelu, käyttöönotto ja hallinnointi loivat uusia tehtäviä Energiamarkkinavirastolle. Uusia tehtäviä ovat muun muassa tuottajien ja todentajien hyväksyminen tuotantotukijärjestelmiin, tukien maksatus tuottajille sekä järjestelmässä mukana olevien tuottajien ja todentajien valvonta. Asiointi Energiamarkkinaviraston kanssa hoidetaan pääasiassa sähköisesti. Sähköisen asiointijärjestelmän (SATU) avulla voimalaitokset ja todentajat voivat hoitaa valtaosan tukijärjestelmään liittyvistä asioista. Tietojärjestelmässä hoidetaan muun muassa voimalaitosten ennakkoilmoitukset, rekisteröinti, hyväksymispäätökset ja maksatukset.

1.2.4 Päästökauppasektori täyttää Kioton pöytäkirjasta aiheutuvat hiilidioksidipäästöjen vähentämisvelvoitteet

YK:n ilmastomuutosta koskevan puitesopimuksen (UNFCCC) tavoitteena on vakiinnuttaa ilmakehän kasvihuonekaasujen määrä vaarattomalle tasolle. Ilmastomuutoksen puitesopimusta täsmentää Kioton pöytäkirja, joka velvoittaa Suomea vakiinnuttamaan päästönsä vuosina 2008 – 2012 vuoden 1990 tasolle. Kioton pöytäkirja velvoittaa maita kehittämään ja ylläpitämään toimivaa päästöjen raportointijärjestelmää. Päästöjen raportoinnin ja Kioton pöytäkirjan mukaisen kansallisen päästökaupparekisterin tavoitteena on osaltaan varmistaa, että Suomi täyttää Kioton pöytäkirjasta aiheutuvien kasvihuonekaasujen rajoittamis- ja raportointivelvoitteet.

Energiamarkkinavirasto vaikuttaa osaltaan Kioton pöytäkirjan velvoitteiden täyttämiseen valvomalla, että päästökauppaan kuuluvat yritykset raportoivat päästönsä vuosittain ja varmistamalla, että yritykset palauttavat päästöjä vastaavan määrän päästöoikeuksia tai -yksiköitä.

Energiamarkkinavirasto toteuttaa yllä mainittuja tavoitteita omin toimin. Vaikuttavuustavoitteen toteutumiseen vaikuttaa yritysten vuosittaisen päästöraportoinnin virheettömyys. Päästöraportoinnin todentamisen yhteydessä tarkistettavassa vuosittaisessa päästömäärässä ei saa olla puutteita tai virheitä, jotka vaikuttavat palautettavaan päästöoikeusmäärään. Energiamarkkinavirastolle asetetun tavoitteen mittarina oli, että kaikki laitokset palauttavat päästöjä vastaavat päästöoikeudet tai -yksiköt päästökaupparekisteriin 30.4.2011. Tämä tavoite saavutettiin kaikkien yhtiöiden osalta määräaikaan mennessä.

Taulukko 1. Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteiden toteutumien 2009 - 2011 ja tavoite 2011

Vaikuttavuus	Mittari ¹⁾	2009 Toteuma	2010 Toteuma	2011 Tavoite	2011 Toteuma
Kohtuuhintaiset sähköverkkopalvelut	Sähkönjakelun reaalisen hinnan kehitys, enintään (%)	9,1	4,6	5,0	-0,8
Kohtuuhintaiset maakaasuverkkopalvelut	Maakaasuverkkopalveluiden reaalisen hinnan kehitys, enintään (%)	9,5	3,0	1,5	5,8
Sähkön siirto ja jakelu ovat riittävän häiriöttömiä ja keskeytyksettömiä	Asiakkaan kokema keskimääräinen keskeytysaika jakeluverkossa, enint. (min)	86	272	100	tieto ei vielä saavilla ¹
	Asiakkaiden kokemien keskeytysten lukumäärä jakeluverkossa, enintään (kpl)	4,16	6,37	4,2	tieto ei vielä saavilla ¹
	Vähintään 12 tunnin keskeytysten perusteella vakiokorvauksia saaneiden asiakkaiden osuus, enintään (%)	0,71	3,39	0,8	tieto ei vielä saavilla ¹
Siirtokapasiteetin riittävyys ja siirtorajoitusten hallinnan optimaalisuus	Osuus ajasta, jonka Suomi on oma hinta-alueensa pohjoismaisilla markkinoilla, enintään (%)	4	6	10	23 ²
Vähittäismarkkinoiden toimivuus	Sähkönmyyjän vaihtoaktiivisuus vähittäismarkkinoilla, vähintään (%)	8,1	7,6	7,0	7,6
	Vuotuinen asiakaskysely vähittäismarkkinoiden toimivuudesta, vähintään (asteikolla 1-5)	3,3 ³	3,3 ⁴	3,5	3,2
Päästökauppasektori täyttää Kioton pöytäkirjasta aiheutuvat hiilidioksidipäästöjen rajoittamismittarit	Kaikki toiminnassa olevat laitokset palauttavat päästöjä vastaavat päästöoikeudet tai -yksiköt päästökaupparekisteriin, mennessä	30.4.2009	30.4.2010	30.4.2011	30.4.2011

1.3 Toiminnallinen tehokkuus

1.3.1 Toiminnan tuottavuus

Energiamarkkinaviraston tuottavuutta mitataan Tilastokeskuksen laskemalla kokonaistuottavuuden indeksillä. Tilastokeskuksen laskema kokonaistuottavuuden indeksi ottaa huomioon suoritteet, niihin käytetyn työajan ja kokonaiskustannukset.

¹ Vuoden 2011 toteumatietoa ei ole vielä saatavilla, koska verkonhaltijoiden on ilmoitettava kunkin vuoden keskeytystiedot Energiamarkkinavirastolle kyseistä vuotta seuraavan vuoden toukokuun loppuun mennessä.

² Ruotsi jakaantui 1.11.2011 alkaen neljään hinta-alueeseen. Suomi oli oma hinta-alueensa 1.1 - 31.10.2011 välisenä aikana 25 % ajasta. Ajalla 1.11 - 31.12.2011 Suomen hinta poikkesi hinta-alueiden SE1-SE3 hinnoista 10 % ajasta. Tässä esitetty toteumaluku on laskettu painotettuna keskiarvona.

³ Keskiarvo sähkönmyyjien, sähköverkonhaltijoiden ja kuluttajien antamista arvosanoista.

⁴ Keskiarvo sähkönmyyjien, sähköverkonhaltijoiden, suurten sähkön käyttäjien ja kuluttajien antamista arvosanoista.

Vuoden 2011 indeksin laskennassa on mukana uutena tekijänä tuotantotukeen liittyvät tehtävät. Indeksien tavoitearvona vuodelle 2011 oli 90 ja laskettu arvo saavutti luvun 98. Edellä mainittujen tuotantotuen tehtävien sisällyttäminen indeksin laskentaan on muutoksen suurin yksittäinen selittävä tekijä. Muutokseen vaikutti lisäksi vuoden aikana myönnettyjen päästölupien määrän kasvu. Indeksien haasteena on asiantuntija-suoritteiden määrittelyyn vaikeus ja monien keskeisten tehtävien tuottamien suoritteiden määrän suuri vuosittainen vaihtelu.

Virasto pyrkii käyttämään niukat resurssit tärkeiksi arvioituihin alueisiin. Tätä tavoitetta mitattiin viraston työajanseurannan kautta sillä, kuinka suuri osa työajasta käytettiin ennalta määriteltyihin strategisiin painopistealueisiin. Vuonna 2011 työajasta 80,7 prosenttia käytettiin määriteltyihin strategisiin painopistealueisiin. Vuonna 2011 määriteltyihin painopistealueisiin lisättiin tuotantotuen luvitus ja valvonta.

Energiamarkkinavirasto suoritti syksyllä 2011 EFQM 2010-mallin mukaisen itsearvioinnin, jonka tuloksena saatiin tunnistettua parantamiskohteita. Arvioinnin tuloksena EFQM 2010-mallin mukaiset pisteet ovat samalla erinomaisella tasolla 500-550 kuin aikaisemmin.

Taulukko 2. Tuottavuutta kuvaavia tunnuslukuja vuosilta 2009 – 2011

Tuottavuus	Mittari	2009 Toteuma	2010 Toteuma	2011 Tavoite	2011 Toteuma
Kokonaistuottavuus	Kokonaistuottavuusindeksin arvo vähintään	111,3	83,8	90	98
Resurssien käytön taloudellisuus	Osuus työajasta, joka käytetään strategiaan painopistealueisiin, vähintään (%)	75,8	75,6	80	80,7
Viraston toiminta on järjestetty tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti	EFQM-itsearvioinnin tulos	500-550 (544)	ei tehty	550	500-550 (547)

1.3.2 Toiminnan taloudellisuus

Energiamarkkinaviraston eri toimintojen taloudellisuuden kehittymistä voidaan arvioida suhteuttamalla niiden aiheuttamia kustannuksia valvottavien markkinoiden kokoon nähden. Seurattavia toimintoja ovat sähkömarkkinatoiminta (sisältää sekä sähköverkkotoiminnan että muun sähkötoimialan valvonnan sekä sähköluvut), maakaasumarkkinatoiminta (vastaavalla tavalla laajasti kuin sähkö) ja päästökauppa.

Tavoitteena on sähkö- ja maakaasumarkkinavalvonnan sekä päästökaupan valvonnan taloudellisuus. Mittareina käytetään sähkö-, maakaasu- ja päästökaupan valvontaan kohdistettuja kustannuksia suhteutettuna sähkön ja maakaasun kulutukseen sekä päästökauppasektorin päästöihin. Mittareiden saamiin arvoihin vaikuttaa sekä toimintamenojen muuttuminen että jakajana olevien suureiden muutokset.

Taulukko 3. Taloudellisuutta kuvaavia tunnuslukuja vuosilta 2009 – 2011.

Taloudellisuus	Mittari	2009 Toteuma	2010 Toteuma	2011 Tavoite	2011 Toteuma
Sähkö- ja maakaasu- markkinatoiminnan sekä päästökaupan taloudelli- suus	Sähkömarkkinatoimintojen kustannukset/sähkön kulutus, enintään (snt/kWh)	0,0026	0,0040	0,0025	0,0030
	Maakaasumarkkinatoimintojen kustannukset/ maakaasun kulutus, enintään (snt/m ³)	0,0131	0,0034	0,013	0,0037
	Päästökaupan kustannukset/ päästökaupparekisterin CO ₂ päästöt, enintään (snt/tCO ₂)	2,02	2,46	2,00	2,23

Sekä sähkömarkkinavalvonnan että päästökaupan valvonnalle asetettu taloudellisuus jäi tavoitteeksi asetetuista arvoista. Sähkömarkkinavalvonnan taloudellisuuden tunnusluku nousi edellisvuodesta vaikka tunnusluvussa jakajana käytetty sähkön kulutus kasvoi. Syynä tunnusluvun kasvuun olivat lisääntyneet sähkömarkkinavalvonnan kustannukset, jotka johtuivat lisääntyneistä valvontatehtävistä sekä valmistautumisesta sähköverkkotoiminnan valvonnan kolmanteen valvontajaksoon. Sähkömarkkinavalvonnan kustannuksiin sisältyvät myös vuonna 2010 uusiutuvien energialähteiden tuotantokäytöksiin käytetyt toimintamenot.

Maakaasumarkkinoiden valvonnalle asetettu taloudellisuus tavoite saavutettiin ja taloudellisuus parani edellisvuodesta. Tähän vaikutti sekä tunnusluvussa jakajana olevan suureen kasvu että edellisvuodesta pienentyneet maakaasumarkkinavalvonnan kustannukset. Päästökaupan valvonnan kustannusten kasvun selittää se, että päästöoikeuksien varkaustapauksien vuoksi päästökaupparekisteriin jouduttiin yllättäen teettämään EU:n komission vaatimia turvatarkastuksia ja -tiukennuksia nopealla aikataululla. Myös uusiin tehtäviin valmistautuminen, kuten kestävyyskriteerien valvontaan ja unionin rekisterin käyttöönottoon valmistautuminen, näkyy päästökaupparyhmän kustannuksissa.

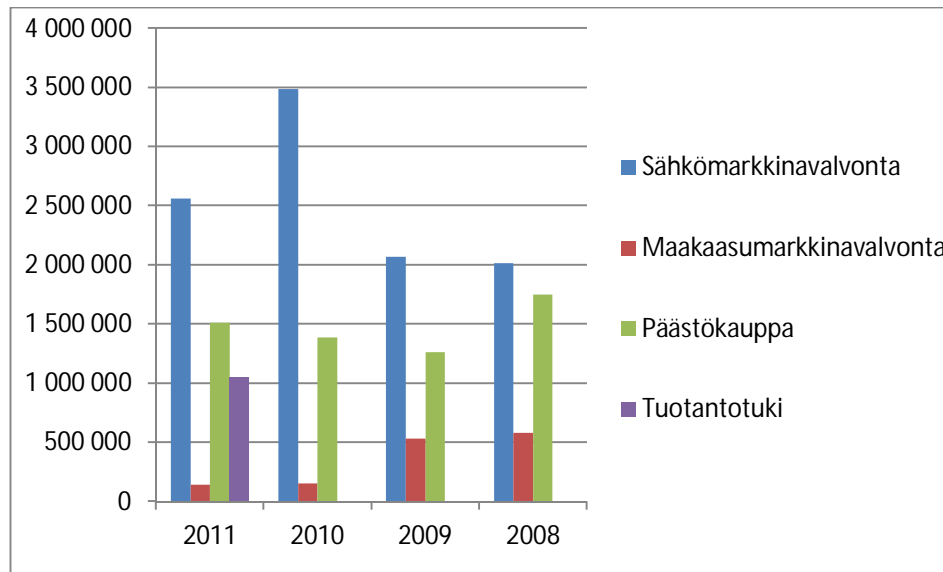
Alla olevassa taulukossa on esitetty kustannusten jakautuminen sähkömarkkinatoiminnan, maakaasumarkkinatoiminnan ja päästökaupan kesken vuosina 2009 – 2011. Uutena tulosalueena ovat mukana tuotantotuet.

Kustannuksissa on eritelty toiminnan välittömät kustannukset ja sille osoitetut yhteiskustannukset.

Taulukko 4. Kustannusten jakautuminen toiminnoittain vuosina 2009 – 2011

	Vuosi 2009	Vuosi 2010	Vuosi 2011
Sähkötömarkkinat	2 069 625	3 489 978	2 562 646
- suoraan kohdistettujen osuus	1 143 623	2 056 089	1 762 434
- yhteiskustannusten osuus	926 002	1 433 888	800 212
Maakaasumarkkinat	530 463	150 847	142 990
- suoraan kohdistettujen osuus	292 728	85 670	102 860
- yhteiskustannusten osuus	237 735	65 177	40 131
Päästökauppa	1 265 034	1 384 527	1 512 313
- suoraan kohdistettujen osuus	766 290	711 034	946 081
- yhteiskustannusten osuus	498 744	673 493	566 232
Tuotantotuet			1 054 073
- suoraan kohdistettujen osuus			724 434
- yhteiskustannusten osuus			329 640
Yhteensä	3 865 122	5 025 352	5 272 023

Seuraavassa kuvassa on graafinen esitys kustannusten jakautumisesta euroina toiminnoittain vuosina 2009 – 2011.

Kuva 1. Kustannusten jakautuminen toiminnoittain vuosina 2009 – 2011.

1.3.3 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Energiamarkkinaviraston toiminnan kannattavuudelle ja kustannusvastaavuudelle on asetettu tavoitteet. Kannattavuutta arvioidaan taloussuunnittelun osuvuudella, jota mitataan budjetin ja toteutuman erolla. Vuodelle 2011 tavoitteena oli, että budjetin ja toteutuman ero on välillä 3 – 10 %. Vuonna 2011 toteutuma oli 13 % pienempi kuin budjetti. Tämä johtuu ennen kaikkea siitä, että vuosi 2011 oli virastolle vahvan kasvun vuosi, mutta rekrytointien ja investointien toteutuksessa jäätiin aikataulusta.

Energiamarkkinavirastolle on ominaista, että maksullisen toiminnan osuus toiminnan rahoituksesta on suuri. Tästä syystä maksullisten toimintojen kustannusvastaavuus on tärkeää. Tavoitteena on, että maksullisen toiminnan kustannukset ja niiden rahoittamiseksi perittävät lupa-, valvonta- ja muut maksut vastaavat toisiaan. Vuonna 2011 Energiamarkkinaviraston maksullinen toiminta osoittautui vain hieman alijäämäiseksi, jolloin kustannusvastaavuusprosentti nousi 99 prosenttiin.

Taulukko 5. Kannattavuutta ja kustannusvastaavuutta kuvaavia tunnuslukuja vuosilta 2009 – 2011

Kannattavuus ja kustannusvastaavuus	Mittari	2009 Toteuma	2010 Toteuma	2011 Tavoite	2011 Toteuma
Taloussuunnittelun osuvuus	Budjetin ja toteuman ero, %	14	5,5	3-10	13
Maksullisten toimintojen kustannusvastaavuus	Kustannusvastaavuus, %	113	98	100	99

Taulukko 6. Energiamarkkinaviraston kustannusvastaavuuslaskelma vuosilta 2009 – 2011

	2009 €	2010 €	2011 €	Muutos 2010- 2011, €	Muutos 2010- 2011, %
TUOTOT					
Maksullisen toiminnan tuotot	2 948 697	3 124 935	3 672 222	547 287	18 %
TUOTOT YHTEENSÄ	2 948 697	3 124 935	3 672 222	547 287	18 %
ERILLISKUSTANNUKSET					
Maksullisen toiminnan erilliskustannukset					
- henkilöstökustannukset	1 284 068	1 496 354	1 859 512	363 158	24 %
- aineet, tarvikkeet ja tavarat	2 118	0	1 826	1 826	- %
- ostetut palvelut	91 671	482 259	315 100	-167 159	-35 %
- muut erilliskustannukset	78 179	79 042	62 746	-16 296	-21 %
ERILLISKUSTANNUKSET YHTEENSÄ	1 456 036	2 057 655	2 239 184	181 530	9 %
KÄYTTÖJÄÄMÄ	1 492 661	1 067 280	1 433 038	365 757	34 %
Maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista					
- tukitoimintojen kustannukset	405 891	438 419	423 771	-14 648	-3 %
- poistot	51 973	143 799	118 295	-25 504	-18 %
- korot	48 261	22 413	6 504	-15 909	-71 %
- vuokrat	225 885	235 778	332 347	96 569	41 %
- muut yhteiskustannukset	385 729	279 619	577 492	297 873	107 %
OSUUS YHTEISKUSTANNUKSIKSI YHTEENSÄ	1 117 739	1 120 028	1 458 410	338 382	30 %
KOKONAISKUSTANNUKSET YHTEENSÄ	2 573 775	3 177 683	3 697 595	519 912	16 %
YLIJÄÄMÄ(+)/ALIJÄÄMÄ (-)	374 922	-52 748	-25 372	27 376	-52 %

1.4 Tuotokset ja laadunhallinta

1.4.1 Suoritteet ja julkishyödykkeet

Toimiva ja tavoitteellinen sähkö- ja maakaasuverkkotoiminnan valvonta

Energiamarkkinaviraston toimintaa koskevaksi tavoitteeksi oli asetettu, että sähkö- ja maakaasuverkkotoiminnan valvonta on toimivaa ja tavoitteellista. Tätä tavoitetta mitataan toimenpidepyyntöjen ja lupahakemusten käsittelyajoilla sekä vuotuisella asiakas- ja sidosryhmäkyselyllä.

Sähkö- ja maakaasuverkkotoimintaa koskeville tutkimuspyynnöille on sähkö- ja maakaasumarkkinaleissa asetettu määräajat. Lisäksi virasto on itse asettanut enimmäiskäsittelyajat sähkö- ja maakaasuverkkotoimintaan liittyvien lupahakemusten käsittelylle.

Virasto hoiti saapuneet sähkö- ja maakaasuverkkotoiminnan tutkimuspyynnöt ja lupahakemukset asetetuissa määräajoissa. Sähkö- ja maakaasuverkkotoimintaa koskevien toimenpidepyyntöjen ja lupahakemusten käsittelyaikatavoite alittui, sillä toimenpidepyyntöjen keskimääräinen toteutunut käsittelyaika oli 1,5 kuukautta ja lupa-asioissa toteuma oli 2,5 kuukautta. Toimenpidepyyntöjen ja lupahakemusten osalta tavoitteena oli keskimäärin 3 kuukauden käsittelyaika.

Vuonna 2011 viraston tavoitteena oli, että asiakaskyselyn antama arvosana sekä sähkö- että maakaasuverkkotoiminnan tehokkaasta valvonnasta on vähintään 3,6. Loppuvuodesta 2011 toteutettu asiakas- ja sidosryhmätutkimus antoi eri sidosryhmien arvosanojen keskiarvoksi sähköverkkotoiminnan valvonnalle 3,5 ja maakaasuverkkotoiminnan valvonnalle 3,7.

Viraston tavoitteena oli julkaista sähköverkkotoiminnan kolmannen valvontajakson suuntaviivat 30.6.2011 mennessä sekä antaa näihin pohjautuvat verkonhaltijakohtaiset vahvistuspäätökset 30.11.2011 mennessä. Energiamarkkinavirasto julkaisi suuntaviivat 29.6.2011 ja antoi vahvistuspäätökset 23.11.2011. Lisäksi viraston tavoitteena oli toimittaa verkonhaltijoille vuotta 2010 koskevat sähkö- ja maakaasuverkkotoiminnan tuoton kohtuullisuuden laskelmat 31.10.2011 mennessä. Energiamarkkinavirasto toimitti kohtuullisuuslaskelmat sähköverkonhaltijoille 28.10.2010 ja maakaasuverkonhaltijoille 27.10.2011.

Sähkön tukku- ja vähittäismarkkinoiden toimivuuden edistäminen

Energiamarkkinavirastolle asetettuna tavoitteena oli osallistua eurooppalaisten ja pohjoismaisen energia-alan sääntelyviranomaisten organisaatioiden toimintaan aktiivisesti hoitaen niitä tehtäviä, joissa sillä on nimenomainen toimivalta ja edistää sitä kautta suomalaisten, yhteispohjoismaisten, pohjoisten alueellisten ja EU:n sähkömarkkinoiden kehittymistä. Kansainvälisessä yhteistyössä Energiamarkkinaviraston tavoitteen oli edistää Suomen energiajärjestelmän vahvuuksien turvaamista sekä Suomelle tärkeiden etujen huomioon ottamista.

Energiamarkkinavirasto vaikutti osaltaan eurooppalaiseen sähkö- ja maakaasumarkkinakehitykseen osallistumalla eurooppalaisten organisaatioiden (ACER, CEER) toi-

mintaan. Virasto osallistui maaliskuussa 2011 toimintansa aloittaneen EU:n sääntelyviraston (ACER) puitteissa sisämarkkinapakettin mukaisten uusien puitesuuntaviivojen valmisteluun. Viraston osallistumismahdollisuuksia vuoden 2011 aikana rajoitti resurssivajaus.

Vuonna 2011 NordREG:n toiminnassa virasto osallistui aktiivisesti yhteispohjoismaisten sähkön vähittäismarkkinoiden muodostamiseksi. Toiminta keskittyi yhteispohjoismaisen vähittäismarkkinamallin määrittelyyn vuonna 2010 laaditun toimeenpanosuunnitelman mukaisesti. Työskentely tapahtui tiiviissä yhteistyössä sidosryhmiensä kanssa useassa työryhmässä, joista yhden puheenjohtajuus oli Energiamarkkinaviraston vastuulla. Virasto vaikutti aktiivisesti yhteistä vähittäismarkkinamallia koskeviin linjauksiin ja yhteisesti sovittaviin käytäntöihin siten, että ne edistävät vähittäismarkkinoiden kilpailua Suomessa ja muualla Pohjoismaissa ja tuovat hyötyjä sähkönkäyttäjille. Laadituissa ja julkaistuissa raporteissa selvitettiin eri vaihtoehtojen hyvät ja huonot puolet.

Pohjoismaisessa yhteistyössä Energiamarkkinavirasto osallistui NordREG:n puitteissa myös tukumarkkinoiden kehittämiseen, jossa selvitettiin mm. keinoja kysyntäjoustopien käyttämiseksi rajoittamaan hintapiikkejä. Lisäksi vuonna 2011 perustettiin Suomen, Ruotsin, Norjan, Tanskan ja Viron sääntelyviranomaisten ja pohjoismaisen sähköpörssin Nord Pool Spotin välinen sääntelyneuvosto, jonka puheenjohtajana on toiminut Energiamarkkinaviraston edustaja.

Energiamarkkinaviraston aktiivisuutta ja onnistumista sähkömarkkinoiden edistämässä pohjoismaisen ja eurooppalaisen viranomaisyhteistyön kautta arvioidaan vuosittaisen asiakaskyselyn yhteydessä. Vuonna 2011 Energiamarkkinaviraston pohjoismaiseen ja eurooppalaiseen yhteistyöhön osallistumiselle sidosryhmät antoivat arvosanaksi 3,65, jossa on lievää parannusta edellisvuoteen.

Sähkön vähittäismarkkinoiden toimivuuteen Energiamarkkinavirasto vaikutti edistämällä yhteispohjoismaisia sähkön loppukäyttäjämarkkinoita sekä valvomalla Suomessa eri sähkömarkkinaosapuolten toimintaa ja kehittämällä sähkönmyyjän vaihdon sujuvuutta.

Vuonna 2011 viraston tavoitteena oli, että asiakaskyselyn antama arvosana pienkäyttäjien kokemuksista sähkönmyyjän vaihdon sujuvuudesta on vähintään 4,0. Asiakas- ja sidosryhmäkyselyssä sähkönmyyjää vaihtaneet asiakkaat ovat kokeneet sähkönmyyjän vaihdon olevan varsin sujuvaa antaen sille arvosanan 4,32 asteikolla 1-5.

Sähkön ja maakaasun tuotannon toimitusvarmuuden luotettava seuranta

Energiamarkkinavirasto seuraa sähkön tarjonnan ja kysynnän tasapainon kehitystä Suomessa yhteistyössä työ- ja elinkeinoministeriön kanssa. Sähkön tuotantokapasiteetin riittävyyden seuranta koskevan tavoitteen saavuttamista voidaan arvioida sillä, että tieto sähkön riittävyydestä on luotettavaa. Sähkön lisäksi Energiamarkkinaviraston tehtävänä on vastaavalla tavalla seurata maakaasun toimitusvarmuutta.

Sähkön ja maakaasun toimitusvarmuuden seuranta koskevana tavoitteena on, että valvontatieto on mahdollisimman luotettavaa ja ajantasaista ja että sillä edesautetaan

nykyisen käyttövarmuustason säilyttämistä. Energiamarkkinavirastolta tämä edellyttää hyvää toimitusvarmuuden seurantajärjestelmää ja analyysivälineitä. Energiamarkkinavirasto laati ja julkaisi sähkö- ja maakaasumarkkinoiden toimitusvarmuutta koskevat raportit tavoitteen mukaisesti marraskuun 2011 alussa. Raportissa on käsitelty myös verkkojen toimitusvarmuutta.

Maaliskuussa 2011 tuli voimaan uusi sähkön tuotannon ja kulutuksen tasapainoa turvaavia tehoreservejä koskeva laki, jossa Energiamarkkinavirastolle annettiin uusia tarvittavan tehoreservikapasiteetin tarpeen määrittämiseen ja hankintaan liittyviä tehtäviä. Viraston tavoitteena oli varmistaa, että käytössä ovat sähkön tuotannon ja kulutuksen tasapainon turvaamiseksi riittävät tehoreservit talvella 2011–2012 ja 2012–2013. Hankintapäätös tarvittavista tehoreserveistä 30.6.2013 saakka tehtiin toukuussa 2011.

Toimiva päästökauppajärjestelmä ja Kioton rekisterijärjestelmä

Energiamarkkinaviraston tehtävänä päästökaupassa on luoda edellytyksiä suomalaisille toimijoille osallistua päästökauppajärjestelmään. Energiamarkkinaviraston tavoitteena vuonna 2011 oli kehittää ja ylläpitää toimivaa päästökauppajärjestelmää, jotta suomalaiset päästökaupan piiriin kuuluvat yritykset voivat osallistua Kioton pöytäkirjan velvoitekauden 2008–2012 päästökauppajärjestelmään. Energiamarkkinaviraston tehtävänä on hallinnoida ja kehittää Kioto-pöytäkirjan mukaista kansallista päästökaupparekisteriä sekä varmistaa toimiva ja tehokas lupaprosessi sekä luotettava ja asiantunteva valvonta.

Verkkopetosten estämiseksi rekisterijärjestelmään tehtiin useita merkittäviä muutoksia ja rekisteriasetuksen muutoksen vuoksi myös tilinavauksen liittyvä ehtoja tiukennettiin merkittävästi vuoden 2011 aikana. Rekisterissä otettiin käyttöön mm. mobiilivarmenne, joka on sähköinen henkilöllisyystodistus, jolla sim-kortin haltija todistaa päästöoikeuksien tilisiirtotilanteessa olevansa tilinhaltija.

Vuoden 2011 aikana Energiamarkkinavirasto osallistui myös ns. unionin rekisterin käyttöönottoon. EU-laajuinen unionin rekisteri oli tarkoitus ottaa käyttöön 1.1.2012, mutta aikataulua lykättiin rekisterijärjestelmän keskeneräisyyden ja jäsenmaiden puutteellisen valmistautumisen vuoksi. Suomi kuului maihin, joilla olisi ollut valmis rekisterin käyttöönottoon alkuperäisen aikataulun mukaisesti.

Lentoliikenteen päästökaupan alkaminen 1.1.2012 vaikutti myös Energiamarkkinaviraston toimintaan; rekisterijärjestelmään tuli uusia toimijoita. Lentoliikenteen päästöoikeuksien huutokauppajärjestelmän oli tarkoitus käynnistyä myös vuoden 2012 alussa, mutta EU-laajuisen huutokauppapaikan hankintamenettely on edelleen kesken. Huutokauppojen odotetaan käynnistyvän vuoden 2012 loppupuolella.

Energiamarkkinaviraston tehtävänä oli koota päästökauppasektorin päästö-, päästöoikeus- ja päästöyksikkötiedot toimitettavaksi Tilastokeskukselle, joka toimii Suomen inventaarioviranomaisena välittämällä tiedot edelleen YK:n ilmastosopimuksen sihteeristölle (UNFCCC). Lisäksi Energiamarkkinavirasto osallistui aktiivisesti EU-tason toimeenpanosääntöjen kehittämiseen omalla toimialueellaan sekä varautui kauden 2013–2020 kansalliseen täytäntöönpanoon.

Energiamarkkinavirasto julkisti vuoden 2010 laitospäätökset toteutuneet päästötiedot määräajassa 1.4.2011 eli välittömästi seuraavana arkipäivänä, kun kaikki laitokset olivat toimittaneet päästöselvitykset Energiamarkkinavirastoon. Todentamistoiminnassa hyödynnettiin sähköistä asiointijärjestelmää FINETS:ä.

Vuoden 2011 päästöjen raportoinnissa ja todentamisessa todentajat havaitsivat runsaasti poikkeamia ja puutteita päästöjen tarkkailussa. Laitokset eivät olleet tarkkailleet päästöjään hyväksytyyn luvan ja Kioto-kauden säännösten mukaisesti. Tästä johtuen Energiamarkkinavirasto vaati noin 190 laitosta tekemään muutoksia tarkkailumenetelyihinsä ja hakemaan päästöluvan muutosta. Lupamuutoshakemukset tulivat käsitteilyyn kesän aikana. Lähes kaikki lupamuutoshakemukset käsiteltiin vuoden 2011 aikana. Vaikkakin hakemusten kokonaiskäsitelyaika on pidentynyt aiemmasta vuodesta (4,05 kk), hakemukset käsiteltiin keskimäärin 28 päivässä siitä kun hakemusten täydennykset olivat toimitettu Energiamarkkinavirastoon.

Energiamarkkinavirasto kehitti edelleen sekä sähköistä asiointijärjestelmää että päästökaupparekisteriä lisäämällä järjestelmään käyttäjien toivomia ominaisuuksia ja toimintoja. Vuotuisessa asiakaskyselyssä päästökaupparjestelmän toimivuus ja päästökaupan valvonta sai erittäin hyvää palautetta (arvosana 3,89 asteikolla 1–5).

Toimiva sähkön tuotantotukien lupa- ja maksatusjärjestelmä

Uusiutuvan energian sähkön tuotannon sähköinen asiointijärjestelmä (SATU) valmistui erittäin haastavan aikataulun takia kahdessa kaksiosaisessa vaiheessa. Ensimmäinen vaihe, joka mahdollisti voimalaitosten ja todentajien hakeutumisen järjestelmän piiriin, otettiin kokonaisuudessaan käyttöön helmikuussa 2011. Toisessa ja huhtikuussa käynnistyneessä vaiheessa asiointijärjestelmään liitettiin muun muassa tuen maksatuksen tarvitsemat toiminnallisuudet. Toisen vaiheen ensimmäinen osa, joka mahdollisti esimerkiksi maksatus- ja ennakkotietohakemuksien jättämisen, valmistui marraskuussa 2011. Toinen osa, joka mahdollistaa loput tukien maksatukseen tarvittavista toiminnallisuuksista, valmistui vuoden vaihteen jälkeen. Helmikuun 2012 loppuun mennessä järjestelmän käyttäjiksi oli ilmoittautunut yli 100 sähkön tuottajaa ja viisi todentajaa.

Todentajat voivat hakea SATU-järjestelmän kautta tilapäistä hyväksymistä, joka mahdollistaa syöttötariffijärjestelmän hyväksymishakemusten varmentamisen. Tilapäisesti hyväksytty todentaja voi hakea Suomen kansallisen arviointielimen FINASin akkreditointia tai lausuntoa tuotantotukijärjestelmän todentajana toimimiseksi. Akkreditoinnin tai lausunnon saatuaan todentaja voi hakea Energiamarkkinavirastolta virallista hyväksyntää tuotantotukitodentajaksi, joka mahdollistaa maksatushakemuksen tuotantoeselvityksen tietojen varmentamisen. Helmikuun 2012 loppuun mennessä järjestelmään oli hyväksytty yksi tilapäisen hyväksynnän saanut todentajayhtiö ja neljä virallisen hyväksynnän saanut todentajayhtiötä.

Vuosi 2011 oli siis käytännössä järjestelmän sisänaajovaihetta. Asiakaskyselyssä järjestelmän toimivuus sai arvosanan 3,15, joka jäi hiukan tavoitteesta (3,3).

Yhteenvedo tuotoksia ja laadunhallintaa koskevien tulostavoitteiden saavuttamisesta**Taulukko 7. Tuotoksia ja laadunhallintaa kuvaavia tunnuslukuja vuosilta 2009 – 2011**

Tuotokset ja laadunhallinta	Mittari	2009 Toteuma	2010 Toteuma	2011 Tavoite	2011 Toteuma
Toimiva ja tavoitteellinen sähkö- ja maakaasuverkkotoiminnan valvonta	Verkkovalvonnan toimenpidepyyntöjen ja lupahakemusten käsittelyaika enintään				
	- toimenpidepyynnöt	2,2	3,0	3,0	1,5
	- lupa-asiat	1,9	3,2	3,0	2,5
	Vuotuinen asiakaskysely verkkotoiminnan valvonnan toimivuudesta (asteikko 1-5)				
	- sähköverkkovalvonta	3,7	3,7	3,6	3,5
	- maakaasuverkkovalvonta	3,7	3,8	3,6	3,7
	Vuotuisten kohtuullisuuslaskelmien valmistuminen, sähkö / maakaasu	17.11.2009	28.10.2010	31.10.2011	28.10.2011 / 27.10.2011
	Sähköverkkotoiminnan kolmannen valvontajakso 2012-2015 suuntaviivat julkaistu			30.6.2011	29.6.2011
	Sähköverkkotoiminnan kolmannen valvontajakson 2012-2015 vahvistuspäätökset annettu			30.11.2011	23.11.2011
Sähkömarkkinoiden edistäminen pohjoismaisen ja eurooppalaisen viranomaisyhteistyön kautta	Virasto osallistuu riittävästi pohjoismaiseen ja eurooppalaiseen viranomaisyhteistyöhön ja on pystynyt vaikuttamaan markkinakehitykseen (asiakaskyselyn arvosana asteikolla 1-5, kolmen arvosanan keskiarvo)	3,5	3,6	3,6	3,7
Sähkön vähittäismarkkinoiden edistäminen	Sähkön pienkäyttäjien kokemus sähkönmyyjän vaihdon sujuvuudesta (asiakaskysely, arviointi asteikolla 1-5)	-	4,1	4,0	4,3
	Sähkön vähittäismyyntiä koskevien toimenpide- ja lausuntopyyntöjen käsittelyaika, enintään kk	2,0	1,2	3,0	3,2
Sähkön ja maakaasun toimitusvarmuuden luotettava seuranta	Toimitusvarmuusraportin julkaiseminen määräajassa	15.10.2009	1.11.2010	1.11.2011	14.10.2011
Riittävien tehoreservien varmistaminen	EMV toteuttaa tehoreservien hankinnan kaudelle 2011-2013, mennessä	-	-	31.5.2011	27.5.2011
Toimiva sähkön tuotantotukien lupa- ja maksatusjärjestelmä	Tuottajien hyväksymishakemusten keskim. käsittelyaika, enintään (kk)	-	-	5,0	4,8
	Ensimmäisten tuotantotukien maksatus, mennessä	-	-	31.1.2012	27.11.2011
	Vuotuinen asiakaskysely tuotantotukijärjestelmän toimivuudesta, ka. vähintään (asteikolla 1-5)	-	-	3,3	3,15
Aktiivinen ja toimiva viestintä sähkö- ja maakaasumarkkinoista ja päästökaupasta	Vuotuinen asiakaskysely viestinnän toimivuudesta, ka. vähintään (asteikolla 1-5)	-	-	4,0	3,83

Toimiva päästökauppa-järjestelmä ja päästökaupan valvonta	Laitoskohtaisten päästö- ja päästöoikeustietojen julkistaminen määräajassa	1.4.2009	1.4.2010	1.4.2011	1.4.2011
	Lupa- ja lupamuutoshakemusten käsittelyaika enintään, kk	3,0	3,8	3,0	4,05
	Vuotuinen asiakaskysely (asteikko 1 – 5)	4,1	3,7	3,6	3,89

1.4.2 Palvelukyky

Energiamarkkinaviraston palvelukykyä ja tuotosten laatua mitataan toimenpitepyyntöjen ja lupahakemusten käsittelyajoilla, vuotuisella asiakaskyselyllä, jolla selvitetään valvottavien yritysten ja muiden sidosryhmien näkemyksiä Energiamarkkinaviraston valvontatoiminnasta sekä viraston laatimien vuotuisten sähkö- ja maakaasuverkkotoiminnan hinnoittelua koskevien kohtuullisuuslaskelmien valmistumisaikatauluilla.

Suoritemäärät

Vuoden 2011 aikana Energiamarkkinavirastossa kirjattiin yhteensä 1061 uutta vireille tullutta asiaa. Lisäystä vuoteen 2010 (962 kpl) verrattuna oli 10 %. Uusista asioista 34 % (357 kpl) kuului sähkömarkkinoihin liittyviin valvonta- ja hallintotehtäviin, 1 % (12 kpl) maakaasumarkkinoihin liittyviin valvonta- ja hallintotehtäviin ja 30 % (316 kpl) päästökaupan lupahallintotehtäviin. Uusia tuotantotukeen liittyviä asioita oli 17 % (178 kpl). Uusien asioiden määrän lisäys johtuu pääosin näistä, sillä sekä sähkömarkkino- että päästökauppapuolella uusia asioita oli viime vuotta vähemmän.

Vuonna 2011 päätettiin kaiken kaikkiaan 1284 asiaa, mikä oli noin 81 % enemmän kuin edellisenä vuonna, jolloin päätettiin 708 asiaa. Päätetyistä asioista 42 % (536 kpl) muodostui sähkömarkkinoihin liittyvistä valvonta- ja hallintotehtävistä. Näitä oli vuonna 2010 267 kpl, eli suurin kasvu syntyi tästä ja erityisesti verkkovalvonnan vahvistuspäätöksistä. Vastaavasti 0,5 % (6 kpl) päätetyistä asioista muodostui maakaasumarkkinoihin liittyvistä valvonta- ja hallintotehtävistä. 32 % (405 kpl) muodostui päästökaupan lupahallinnosta ja 13 % (161 kpl) tuotantotukiasioista. Muut päätetyt asiat koskivat muun muassa henkilöstö- ja taloushallinnon asioita. Energiamarkkinoihin liittyviä asiantuntijalausuntoja laadittiin kaikkiaan 28 kappaletta. Vuonna 2011 vireille tulleista asioista 84 % (893 kpl) saatiin päätökseen saman vuoden aikana, kun edellisenä vuonna vastaava prosenttiluku oli 88.

Seuraavissa taulukoissa 8-11 on esitetty virastossa vuosina 2009 – 2011 päätetyiksi kirjattujen asioiden määrät ja keskimääräiset käsittelyajat asiaryhmittäin.

Taulukko 8. Vuosina 2009 - 2011 päätetyt sähkömarkkina-asiat.

Päätetyt sähkömarkkina-asiat vuosina 2009-2011	2009			2010			2011		
	Lukumäärä	Keskimääräinen käsittelyaika		Lukumäärä	Keskimääräinen käsittelyaika		Lukumäärä	Keskimääräinen käsittelyaika	
		Päivinä	Kuu-kausina		Päivinä	Kuu-kausina		Päivinä	Kuu-kausina
Sähköverkkoluvat	4	82	2,7	5	119	4,0	0	0	0
Sähköjohdon rakentamisluvat	10	57	1,9	15	69	2,3	17	73	2,45
Toimenpidepyynnöt	8	66	2,2	56	89	3,0	42	33	1,11
Sähkön myynnin valvonta	3	60	2	14	35	1,2	13	84	2,79
Verkkopalveluehtojen vahvistuspäätökset	0	0	0	79	23	0,4	197	101	3,35
Hinnoittelun vahvistuspäätökset	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Liittymismaksuperiaatteiden vahvistuspäätökset	0	0	0	0	0	0	197	90	3,35
Hinnoittelun valvontapäätökset	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Yhteensä	25	66	2,2	169	67	2,2	269	72,9	2,43

Taulukko 9. Vuosina 2009 - 2011 päätetyt maakaasumarkkina-asiat ja niiden käsittelyajat

Päätetyt maakaasumarkkina-asiat vuosina 2008-2010	2009			2010			2011		
	Lukumäärä	Keskimääräinen käsittelyaika		Lukumäärä	Keskimääräinen käsittelyaika		Lukumäärä	Keskimääräinen käsittelyaika	
		Päivinä	Kuu-kausina		Päivinä	Kuu-kausina		Päivinä	Kuu-kausina
Maakaasuverkkoluvat	2	126	4,2	1	20	0,7	1	17	0,57
Toimenpidepyynnöt	0	0	0	1	12	0,4	1	14	0,47
Maakaasun myynnin valvonta	0	0	0	1	178	5,9	0	0	0
Vahvistuspäätökset	32	78	2,6	0	0	0	0	0	0
Valvontapäätökset	0	0	0	30	980	32,7	0	0	0
Yhteensä	34	102	3,4	33	298	9,9	2	15,5	0,52

Taulukko 10. Vuosina 2009 – 2011 päätetyt päästökauppa-asiat ja niiden käsittelyajat

Päätetyt päästökauppalaikiin perustuvat asiat vuosina 2008 - 2010	2009			2010			2011		
	Lukumäärä	Keskimääräinen käsittelyaika		Lukumäärä	Keskimääräinen käsittelyaika		Lukumäärä	Keskimääräinen käsittelyaika	
		Päivinä	Kuu-kausina		Päivinä	Kuu-kausina		Päivinä	Kuu-kausina
Päästölupiin liittyvät asiat	589	89	3	163	114	3,8	260	122	4,07
Todentajiin liittyvät asiat	5	48	1,6	3	9	0,3	0	0	0
Päästöoikeusrekisteriin liittyvät asiat	7	45	1,5	50	45	1,5	132	48	1,61
Päästökaupan toiminnanharjoittajien valvonta	4	141	4,7	1	17	0,6	3	17	,56
Muut päästökaupan liittyvät asiat	0	0	0	5	64	2,1	0	0	0
Yhteensä	605	81	2,7	222	50	1,7	395	96	3,2

Taulukko 11. Vuosina 2009-2011 päätetyt tuotantotukiasiat

Päätetyt tuotantotuen asia	2009			2010			2011		
	Lukumäärä	Keskimääräinen käsittelyaika		Lukumäärä	Keskimääräinen käsittelyaika		Lukumäärä	Keskimääräinen käsittelyaika	
		Päivinä	Kuu-kausina		Päivinä	Kuu-kausina		Päivinä	Kuu-kausina
Voimalaitoskohtaiset hyväksymispäätökset							47	48	1,61
Voimalaitoskohtaiset rekisteröitymiset kiinteään tuotantotuen saajiksi							92	18	0,59
Voimalaitoskohtaiset rekisteröitymiset turpeen tuotantotuen saajiksi							0	0	0
Todentajien hyväksymispäätökset							2	273	9
Syöttötariffin maksatuspäätökset							1	50	1,67
Yhteensä							142	32	1,05

UUSI TEHTÄVÄ VUODESTA 2011

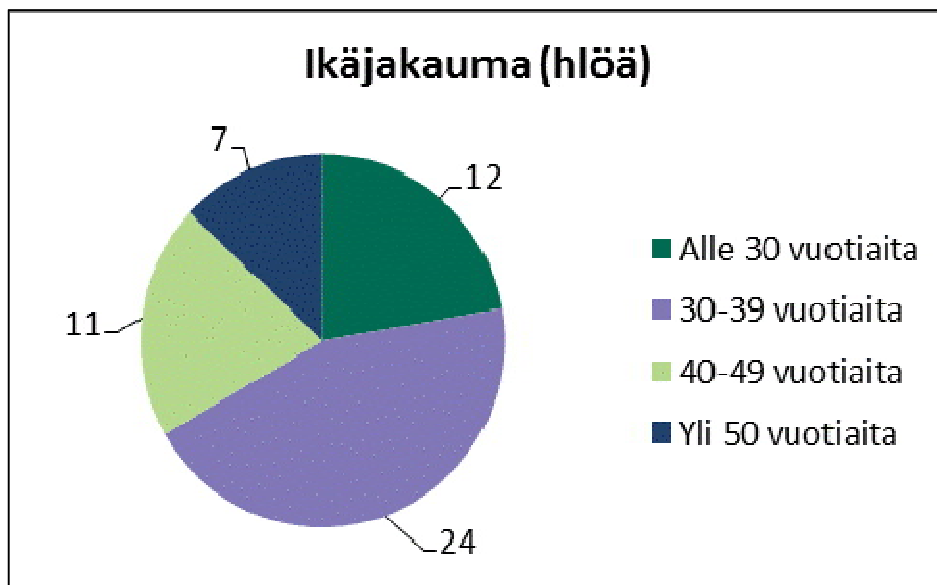
1.5 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

1.5.1 Keskeisiä tietoja henkilöstöstä

Energiamarkkinaviraston henkilöstömäärä nousi 22,7 % vuonna 2011 (54 hlöä) vuoteen 2010 (44 hlöä) verrattuna tarkasteluajankohdan ollessa vuoden loppu. Laskentaa koskevien sääntöjen mukaisesti henkilöstömäärään on laskettu mukaan myös neljä virkavapaalla ja kaksi harjoittelussa 31.12.2011 ollut henkilöä. Henkilöstöstä 44 % oli miehiä ja 56 % naisia (vuonna 2010 naisten osuus oli 52 %). Tässä luvussa ovat mukana myös äitiysvapaalla olevat henkilöt, mikä nostaa naisten osuutta. Työssä olevista 52 % oli naisia.

Viraston käytössä oli vuonna 2011 keskimäärin 46,3 henkilötyövuotta. Henkilötyövuosien määrä kasvoi 22,2 % (8,4 htv) vuonna 2011 vuoteen 2010 verrattuna. Henkilöstöstä 83 % oli vakituisia ja 17 % määräaikaista. Määräaikaisten henkilöiden osuus nousi vuonna 2011 vuoteen 2010 verrattuna.

Henkilöstön keski-ikä oli 38 vuotta, jossa miesten keski-ikä oli 40 vuotta ja naisten 36 vuotta. Viraston henkilökunta on melko nuorta, sillä vuoden 2011 lopussa iältään alle 30-vuotiaita oli 12 henkilöä, 30 - 39 -vuotiaita 24 henkilöä, 40 – 49 -vuotiaita 11 henkilöä ja vähintään 50-vuotiaita oli 7 henkilöä.

Kuva 2. Energiamarkkinaviraston ikäjakauma 31.12.2011

Henkilöstöstä 68,5 %:lla on ylempi korkeakoulututkinto ja 8 %:lla tutkijakoulutus. Henkilöstökoulutukseen käytettiin 1113 euroa ja 5,3 työpäivää jokaista henkilötyövuotta kohden.

Tehdyn työajan palkkojen osuus palkkasummasta oli 79 %. Työvoimakustannukset yhteensä olivat 3 173 474, joista tehdyn työajan palkat olivat 65 %.

Lähtövaihtuvuus vuonna 2011 oli 12,9 %, eli seitsemän työntekijää irtisanoutui viraston palveluksesta eikä kukaan jäänyt työkyvyttömyyseläkkeelle. Sairauspoissaoloja kertyi 5,5 päivää jokaista henkilötyövuotta kohden. Työterveyshuoltoon käytettiin 707 euroa jokaista henkilötyövuotta kohden. Työterveyshuollon kustannukset ovat nousseet edellisistä vuosista. Työkunnan ja työtyytyväisyyden edistämiseen käytettiin puolestaan 428 euroa jokaista henkilötyövuotta kohden. Se pitää sisällään sekä virkistystoiminnan että liikunnan tukemisen.

Alla olevassa taulukossa on esitetty Energiamarkkinaviraston henkilöstöä koskevia keskeisiä tunnuslukuja vuosilta 2009 – 2011.

Taulukko 12. Henkilöstöä koskevia keskeisiä tunnuslukuja vuosina 2009 - 2011

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ	31.12.2009	31.12.2010	31.12.2011
Henkilöstömäärä	40	44	54
Henkilöstön lukumäärän % muutos edellisen vuoden lopusta	-2%	9%	23%
Henkilötyövuosien määrä	35,4	37,9	46,3
HENKILÖSTÖRAKENNE VUODEN LOPUSSA	31.12.2009	31.12.2010	31.12.2011
Määräaikaisten %-osuus koko henkilöstöstä vuoden lopussa	28%	11%	17%
Naisten osuus, % henkilöstöstä	50%	52%	56%
Keski-ikä vuoden lopussa, vuotta koko henkilöstö	38,6	38,3	38,0
Koulutustasoindeksi	6,5	6,7	6,8
Ylemmän korkeakoulu- ja yliopistotason tutkinnon suorittaneiden %-osuus henkilöstöstä vuoden lopussa	66%	75%	76,5%
Tutkijakoulutuksen suorittaneiden %-osuus henkilöstöstä vuoden lopussa	11%	7%	8%
SAIRASTAVUUS	31.12.2009	31.12.2010	31.12.2011
Sairauspoissaolot, työpäivää/henkilötyövuosi	6	5,8	5,5
Sairauspoissaolojen pituus, työpäivää/tapaus	2	2	2
PÄTEVYYS JA KEHITTÄMINEN	31.12.2009	31.12.2010	31.12.2011
Koulutuksen pituus, työpäivää/koulutettu	7	6	5
HENKILÖSTÖINVESTOINNIT (euroa/henkilötyövuosi)	31.12.2009	31.12.2010	31.12.2011
Virkistystoimintaan liittyvät investoinnit	296€	256€	214€
Liikunnalliseen aktivointiin liittyvät kustannukset	182€	206€	214€
Työterveyshuollon kustannukset	411€	620€	707€
Koulutuskustannukset	1 335€	1274€	1113€

1.5.2 Henkisten voimavarojen hallinnan ja kehittämisen tavoitteet

Motivoitunut ja osaava henkilöstö

Energiamarkkinaviraston toiminnan vankkana perustana on motivoitunut ja osaava henkilöstö. Energiamarkkinaviraston henkilöstön osaamista ja asiantuntemusta on arvioitu vuodesta 2007 lähtien asiakas- ja sidosryhmätutkimuksella, jonka kautta viraston sidosryhmien edustajat voivat antaa näkemyksensä viraston henkilöstön asiantuntemuksesta. Kaikkina viitenä vuonna henkilöstön asiantuntemus on saanut erinomaisen arvosanan. Vuonna 2011 arvosana oli 4,0 arviointiasteikon ollessa välillä 1-5.

Vuonna 2011 koulutuspäiviä kertyi vähemmän henkilötyövuotta kohti kuin edellisenä vuonna (5,3 päivää vuonna 2011 ja 6,0 päivää vuonna 2010). Energiamarkkinavirastossa järjestettiin ruotsin ja englannin kielen koulutusta. Ensiapukurssilla kävi 14 henkilöä.

Tehokas ja kannustava johtaminen

VMBaro -työtyytyväisyyskyselyssä tehokas ja kannustava johtaminen sai arvosanan 3,6 asteikolla 1-5. Se oli edellisvuotta (3,8 vuonna 2010) huonompi tulos, mutta vuosi on ollut johtamisen kannalta haasteellinen, sillä vuoden aikana virastossa toimi kolme ylijohtajaa.

Hyvä työilmapiiri ja hyvinvoiva henkilöstö

Energiamarkkinavirastossa halutaan ylläpitää työhyvinvointia. Hyvä työilmapiiri ja hyvinvoiva henkilöstö ovat työhyvinvoinnin edellytyksiä. Viraston työilmapiiri ja yhteistyö on noussut edellisestä vuodesta merkittävästi (nousua edellisen vuoden 3,9:sta kertomusvuoden 4,1:een). Virastossa aktiivisesti toimivan TYKY -ryhmän tehtävänä on luoda hyvät edellytykset hyvälle työilmapiirille ja järjestää hyvinvointia, työkykyä ja yhteisöllisyyttä lisääviä tapahtumia. Vuonna 2011 vietettiin koko päivän pituinen virkistyspäivä ja pikkujoulut. Virasto on tukenut henkilöstön liikuntaa liikunta- ja kulttuuriseteleillä ja kattamalla osallistumismaksun Helsinki City Run –puolimaratoniille sekä Askeleet-kampanjaan. Virastossa jatkettiin liikuntakokeiluja ja lisäksi aloitettiin kulttuurikokeilut, joita järjestettiin yhteensä 3 vuoden aikana. Kokeiluissa käytiin mm. hikoilemassa savate formessa, virkistymässä stand up –esityksessä sekä ihailemassa nykytaidetta Kiasmassa. Lisäksi Energiamarkkinavirastossa järjestettiin neljässä ryhmässä Egyptin haaste: yhteistyön, viestinnän ja projektijohtamisen koulutus, jossa harjoittelimme tilanteita käytännönläheisesti rakentamalla pyramidia oikukaan Faaraan toiveiden mukaisesti.

Taulukko 13. Henkisiä voimavaroja kuvaavia tunnuslukuja vuosilta 2009 – 2011

Henkiset voimavarat	Mittari	2009 Toteuma	2010 Toteuma	2011 Tavoite	2011 Toteuma
Motivoitunut ja osaava henkilöstö	VMBaro-kysely (asteikko 1-5), kohta 2	3,7	4,0	3,7	3,9
	Koulutuspäivät/htv	7,3	6,0	5,0	5,3
	EMV:n henkilöstö on asiantuntevaa (asiakaskysely, asteikko 1-5)	4,1	4,2	4,0	4,0
Tehokas ja kannustava johtaminen	VMBaro-kysely (asteikko 1-5), kohta 1	3,3	3,8	3,6	3,6
Hyvä työilmapiiri	VMBaro-kysely (asteikko 1-5), kohta 5	3,6	3,9	3,8	4,1
Henkilöstön fyysinen hyvinvointi paranee	Sairauspoissaolojen kehittyminen (sairauspoissaolopäivät/htv)	6,0	5,8	4,0	5,5
Energiamarkkinaviraston työnantajakuva on houkutteleva	Lähtövaihtuvuus vakinaisesta henkilöstöstä, max %	2,8%	5,6%	7%	12,9%
	Työhakemukset / avoin työpaikka vakituisten virkojen täytössä	92/26 ⁵	45,5	20,0	53

⁵ Luku on 92, jos se lasketaan tiedottajan paikkaa hakeneiden määrästä ja 26, jos mukaan otetaan myös johtavien asiantuntijoiden paikkojen täytöt. Jälkimmäiset olivat sisäiseen hakuun perustuvia.

1.6 Tilinpäätösanalyysi

1.6.1 Rahoituksen rakenne

Energiamarkkinaviraston toiminta rahoitetaan pääosin sen valvonnan piiriin kuuluvilta yrityksiltä perittävillä lupa- ja valvontamaksutuloilla. Maksullisen toiminnan tuloja kertyi vuonna 2011 yhteensä 3 672 222 euroa, mikä on 62 % viraston 2011 rahoituksesta. Budjettirahoituksen osuus oli 34 %, yhteensä 1 998 000 euroa. Lisäksi käytettävissä oli tuottavuusmäärärahaa yhteensä 95 000 euroa sekä vuoden 2010 siirtomäärärahaa 170 186 euroa, yhteensä 4 % rahoituksesta.

Vuonna 2011 Energiamarkkinaviraston menot olivat 5 431 061 euroa.

Alla olevassa taulukossa on esitetty viraston toteutuneet tulot ja menot, suhteessa syksyllä 2011 päivitettyyn budjettiin.

Taulukko 14. Energiamarkkinaviraston toteutuneet tulot ja menot vuonna 2011 verrattuna viraston budjetoimiin lukemiin.

EMV:N KOKO TOIMINTA VUONNA 2011	VUOSI 2010 TILINPÄÄTÖS	VUOSI 2011 BUDJETOITU	VUOSI 2011 TILINPÄÄTÖS	MUUTOS BUD/TOT
TULOT	3 138	3 520	3 672	4 %
Määräraha valtion talousarviosta (326001)	1 450	1 998	1 998	0 %
Siirtomääräraha	465	170	170	0 %
Tuottavuusmääräraha	43	0	75	-%
Tuottavuusmääräraha	34	0	20	-%
EMV:N TUOTOT KOKO TOIMINNASTA				
YHTEENSÄ	5 130	5 688	5 935	4 %
MENOT KOKO TOIMINNASTA				
- henkilöstömenot	2 576	3 127	3 131	0 %
- vuokrat	332	482	463	-4 %
- ostetut palvelut	1 576	1 033	1 155	12 %
- investoinnit	170	295	365	-8 %
- muut menot	306	397	317	7 %
EMV:N MENOT KOKO TOIMINNASTA				
YHTEENSÄ	4 960	5 334	5 431	2 %
YLI- (+)/ALIJÄÄMÄ (-) KOKO EMV:N TOIMINNASTA	170	354	504	42 %

1.6.2 Talousarvion toteutuminen

Talousarviotuloja kertyi 3 672 222 euroa. Viraston toimintamenoihin osoitettu määräraha oli 1 998 000 euroa (1 450 000 euroa vuonna 2010). Lisäksi käytettävissä oli tuottavuusmäärärahaa yhteensä 95 000 euroa sekä vuoden 2010 siirtomäärärahaa 170 186 euroa. Käyttö oli yhteensä 1 758 839 euroa, mikä tarkoittaa, että toimintamäärä-

rahaa siirtyi vuodelle 2012 yhteensä 433 706 euroa ja tuottavuusmäärärahaa 70 641 euroa. Ylijäämä johtuu rekrytointien ja investointien viivästyemisestä.

Vuoden 2011 aikana tehtiin investointeja 365 537 eurolla. Näistä merkittävin oli teetetty tuotantotuen sähköinen järjestelmä SATU, joka valmistui vuoden lopussa.

Uusiutuvan energian tuotantotuen arviomäärärahaa myönnettiin alun perin 55 miljoonaa euroa. Tukijärjestelmän käyttöönotto viivästyi alkuperäisestä suunnitelmasta muun muassa siksi, että valtion tuen ilmoitusmenettelyyn liittyvä Euroopan komission hyväksyntä vei odotettua pitempään. Näin ollen syksyn lisätalousarviossa momentilta vähennettiin 52 miljoonaa, jonka jälkeen käytettävissä olevaa määrärahaa oli 3,35 miljoonaa. Tästä maksettiin ulos vain yksi erä yhdelle tuottajalle, yhteensä 58 241 euroa.

Suoritetut arvonlisäverot vuonna 2011 olivat yhteensä 422 171 euroa. Perityt arvonlisäverot olivat 5 513 euroa. Vastaavat luvut edellisenä vuonna olivat 442 833 ja 621 euroa.

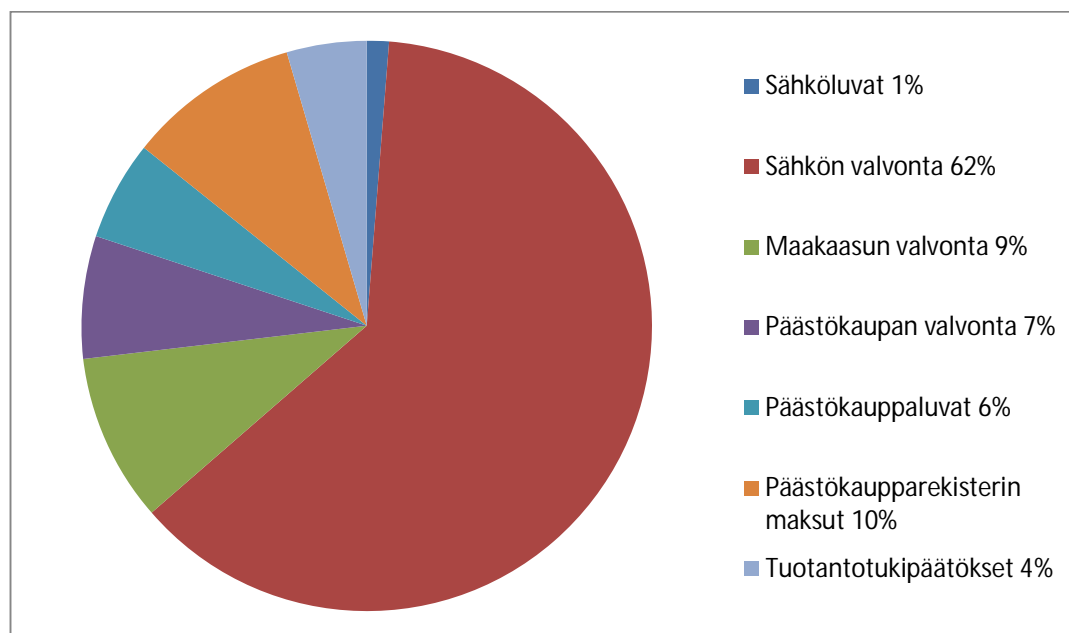
1.6.3 Tuotto- ja kululaskelma

Toiminnan tuotot

Vuonna 2011 maksullisen toiminnan tuotot olivat yhteensä 3 672 222 euroa. Tuotot kasvoivat vuoteen 2010 verrattuna 534 681 euroa (17 %).

Oheisessa kuvassa on esitetty Energiamarkkinaviraston tulojen jakautuminen tulolähteittäin.

Kuva 3. Tuottojen jakautuminen tulolähteittäin vuonna 2011

Vuoden 2011 toiminnan tuotoista 62 % (68 % vuonna 2010) koostui sähköverkonhaltijoiden valvontamaksuista ja 1 % (2 %) sähköverkonhaltijoiden lupamaksuista. Päästökaupparekisterin tilinavaus- ja tilinkäyttömaksut olivat 10 % (11 %) kokonaistuloista, päästökaupan valvontamaksut 7 % (6 %) ja päästökaupan lupamaksut 6 % (2 %). Maakaasuverkonhaltijoiden valvontamaksut olivat 9 % (11 %). Tuotantotukipäättösmaksujen osuus kokonaistuloista oli 4 % (tätä toimintaa ei ollut vuonna 2010).

Muut tuotot pitävät sisällään keskustelupäivien osallistumismaksujen tuloutuksen Energiamarkkinavirastolle.

Tuotot sähköluvista laskivat 13 %. Sähkönverkonhaltijoiden valvontamaksujen tuotto nousi 9 % mutta maakaasuverkonhaltijoiden valvontamaksujen tuotto puolestaan laski 1 %. Päästökaupan valvonnan tuotot nousivat 35 % ja lupien tuotot 185 %. Lupien tuoton kasvu johtui sekä toiminnanharjoittajille myönnettyjen lupien määrän kasvusta että lupamaksujen korotuksesta kattamaan paremmin toiminnasta aiheutuvia kustannuksia.

Toiminnan kulut

Vuonna 2011 toiminnan kulut olivat yhteensä 5 272 023 euroa, kun ne vuotta aikaisemmin olivat 5 043 334 euroa. Nousua vuoteen 2010 verrattuna oli 228 689 euroa, eli 5%. Henkilöstökulut, yhteensä 3 172 457 euroa vuonna 2011 (2 641 895 euroa vuonna 2010) on viraston suurin kuluera. Henkilöstökulujen osuus oli 60 % vuonna 2011 ja vuotta aiemmin 52 %. Virastolle tulleiden uusien tehtävien myötä henkilöstömäärä oli vuoden aikana noussut noin 23 %, mikä johti henkilöstökulujen 20 %:n kasvuun, yhteensä 530 562 euroa. Henkilöstömäärän kasvu näkyy myös toimitilojen ja laitteiden vuokrien nousussa. Mm. muutto isompiin toimitiloihin nosti kokonaisvuokria 131 443 eurolla, eli 40 %. Muut kulut nousivat 57 842 eurolla, 27 %.

Tarvikkeiden ja tavaroiden ostot tilikauden aikana puolestaan laskivat 44 %, palvelujen ostot 27 % ja poistot 19 %.

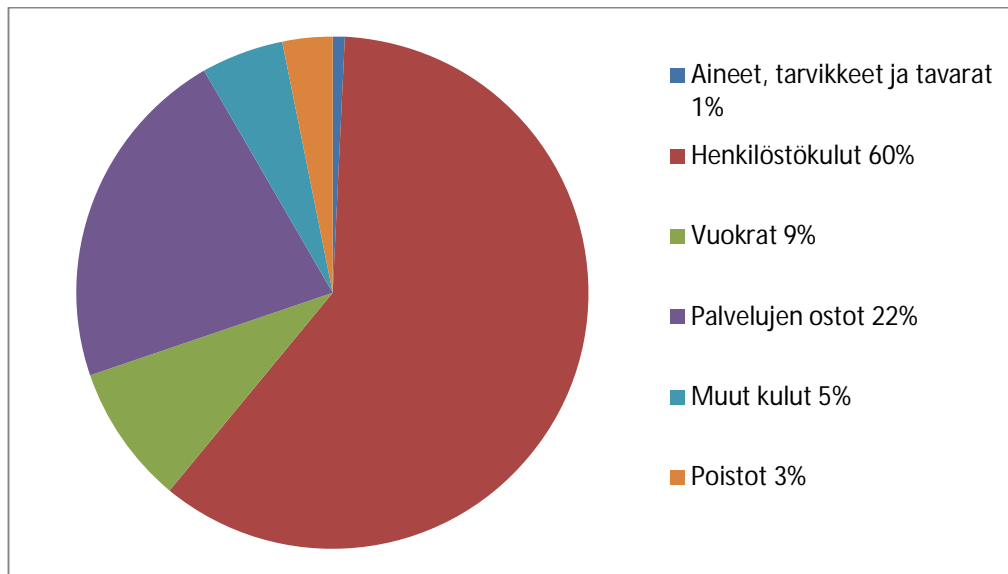
Palveluiden ostot, yhteensä 1 1154 646 euroa vuonna 2011 jakaantuivat siten, että asiantuntijapalveluiden osuus ostetuista palveluista oli 53 % (58 % vuonna 2010). Muut ostetut palvelut jakaantuivat seuraavasti: toimistopalvelut 25 % (32 %), henkilöstöpalvelut 13 % (6 %) ja muut 9 % (4 % vuonna 2010).

Henkilöstön määrän kasvu kasvatti myös henkilöstöpalveluiden määrää 47 %, ravitsemuspalveluita 147 %, matkakuluja 17 % ja lisenssimaksuja 152 %. Myös tietoliikennepalveluiden kulut nousivat, vuonna 2011 kulut olivat 43 475 euroa ja edellisenä vuonna 39 519 euroa.

Poistojen 19 %:n lasku johtuu siitä, että iso tuotantotuen SATU-järjestelmä otettiin tuotantoon vasta aivan vuoden 2011 lopussa.

Seuraavassa kuvassa on esitetty Energiamarkkinaviraston kulujen jakautuminen kululähteittäin.

Kuva 4. Kulujen jakautuminen kululähteittäin vuonna 2010

Tilikauden kulujäämä vuonna 2011 oli 2 074 850 euroa ollen edellisenä vuonna 2 363 437 euroa.

1.6.4 Tase

Taseen vastaavaa -puolella aineettomat hyödykkeet kasvoivat vuoteen 2010 verrattuna 235 284 eurolla, eli 70 %. Aineettomien oikeuksien, eli ostettujen atk-ohjelmien, osuus oli tästä 5 %, ja muiden pitkävaikutteisten menojen, eli itse rakennuttamien IT-järjestelmien, osuus oli 95 %. Kasvu vuoteen 2010 verrattuna johtui suurelta osin uuden tuotantotukijärjestelmän (SATU) teettämisestä.

Aineelliset hyödykkeet laskivat vuoteen 2010 verrattuna 51 %:lla. Aineelliset hyödykkeet koostuvat koneista ja laitteista. Kalusteita ei taseessa enää ole.

Lyhytaikaiset saamiset koostuvat pääosin (84 %) myyntisaamisista, joiden määrä kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna 25 188 eurolla. Siirtosaamisia ja muita lyhytaikaisista saamisista oli yhteensä 11 599 euroa.

Oma pääoma 31.12.2011 on 451 592 euroa negatiivinen ja edellisenä vuonna vastaava erä oli 440 464 euroa negatiivinen.

Vieraasta pääomasta 31.12.2011 ostovelkojen osuus oli 30 %, kirjanpitoyksiköiden välisten tilitysten osuus 6 %, edelleen tilitettävien erien osuus 5 % ja siirtovelkojen osuus 59 %. Siirtovelat koostuvat pääosin (71 %) lomapalkkavelasta (469 600 euroa). Muista siirtovelloista (yhteensä 193 417 euroa) vuoden 2011 tavoitepalkkio muodosti suurimman osan, 83 %.

1.7 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Energiamarkkinaviraston johto vastaa viraston sisäisestä valvonnasta ja siihen sisältyvästä riskienhallinnasta. Sisäisen valvonnan tarkoituksena on antaa kohtuullinen varmuus siitä, että viraston toiminta on tehokasta ja tarkoituksenmukaista, toimintaan liittyvä raportointi on luotettavaa ja toiminnassa noudatetaan lakeja ja säädöksiä. Energiamarkkinaviraston sisäisessä valvonnassa noudatettavat periaatteet on sisällytetty viraston sisäisen valvonnan ja sisäisen tarkastuksen ohjesääntöihin sekä taloussääntöön.

Energiamarkkinavirastossa on riskienhallintajärjestelmä (sähköinen KaikuLuotain), joka on osa Energiamarkkinaviraston vuotuista strategista suunnittelua, tulossuunnittelua, tavoitteiden asettamista ja toimeenpanoa. KaikuLuotaimella arvioidaan säännöllisesti viraston riskejä ja riskien vaikutusta. Arvioinnin perusteella Energiamarkkinaviraston johto antaa tämän lausuman sisäisen valvonnan ja siihen kuuluva riskienhallinnan tilasta.

Syksyllä 2011 tehdyssä arviossa merkittävimmiksi riskeiksi arvioitiin sähköisten järjestelmien toimivuuteen liittyvät riskit. Niin ikään riskeinä tuli esille omien resurssien riittävyys ja osaaminen substanssijärjestelmien määrittämis-, kehitys- ja testaustyössä. Virasto on perustanut eri substanssiryhmistä ja tietohallinnosta kootun IT-tiimin, jonka tavoitteisiin kuuluu hyvien käytäntöjen levittäminen viraston sisällä.

Sähkö- ja laiterikkoihin on jo varauduttu olemassa olevan suunnitelman mukaisesti. Lisäksi tietoturvasuunnitelman päivitys tehdään osana Tietoturvasatot -hanketta.

Tehtyjen toimenpiteiden ja arviointien perusteella voidaan todeta, että toiminnan ja talouden lainmukaisuutta ja talousarvion noudattamista, omaisuuden ja varojen turvaamista, toiminnan tuloksellisuutta sekä oikeiden ja riittävien tietojen antamista taloudesta ja tuloksellisuudesta koskevat varmistavat menettelyt ja järjestelyt ovat olleet riittäviä. Tämän perusteella viraston johdolla on kohtuullinen varmuus siitä, että sisäinen valvonta on toimivaa.

Energiamarkkinaviraston toimintaan liittyvien riskien hallintaa on kuitenkin edelleen syytä kehittää. Käyttöön otettu riskien tunnistamisen ja arvioinnin työvälineistö auttaa osaltaan tässä.

Energiamarkkinaviraston sisäinen valvonta ja riskienhallinta täyttävät valtion talousarvioasetuksen 69 §:ssä säädetyt tavoitteet. Energiamarkkinaviraston riskienhallinnan kautta esille tulleet keskeiset sisäisen valvonnan kehittämiskohteet löytyvät tuotantotuen ja päästökaupparekisterin puolelta.

1.8 Arviointien tulokset

Energiamarkkinavirasto suoritti syksyllä 2011 EFQM 2010-mallin mukaisen itsearvioinnin, jonka tuloksena saatiin tunnistettua parantamiskohteita. Arvioinnin tuloksena EFQM 2010-mallin mukaiset pisteet ovat samalla erinomaisella tasolla 500-550 kuin aikaisemmin.

Vuoden 2011 lopulla toteutettiin järjestyksessä kuudes asiakas- ja sidosryhmätutkimus. Kyselyyn osallistuneet vastaajat edustivat kuluttajia, sähkö- ja maakaasuverkonhaltijoita, sähkö- ja maakaasun vähittäismyyjiä, suuria sähkö- ja maakaasun käyttäjiä, päästökaupan toiminnanharjoittajia ja viranomaissidosryhmiä, energia-alan toimialajärjestöjä sekä tiedotusvälineitä. Sidosryhmävastaajia oli yhteensä 349 ja kuluttajahenkilöitä 188.

Energiamarkkinaviraston toiminta ja palvelut kokonaisuutena koettiin positiivisiksi. Viraston toiminta kokonaisuutena sai sidosryhmiltä asteikolla 1 - 5 arvosanan 3,87.

Tulokset olivat hyviä ja monilla osa-alueilla erinomaisia. Henkilöstön ammattitaito ja osaaminen, virasto yhteistyökumppanina ja asiakasnäkökulman huomioonottaminen saivat kuten edellisenäkin vuonna sidosryhmiltä korkeimmat arvot, yli 4 pistettä. Muiden osa-alueiden tuloksissa oli eroja: vastausten keskiarvot vaihtelivat välillä 3,37 – 3,83 (vuonna 2010 3,45 – 3,90).

1.9 Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä

Energiamarkkinavirastossa ei havaittu rikoksia vuoden 2011 aikana.

2 ENERGIAMARKKINAVIRASTON TALOUSARVION TOTEUMALASKELMA

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi	Talousarvio		Vertailu		Toteutuma %
	Tilinpäätös 2010	2011 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2011	Tilinpäätös - Talousarvio	
11. Verot ja veroluonteiset tulot	620,89	5 513	5 513,10	0,00	100
11.04.01 Arvonlisävero	620,89	5 513	5 513,10	0,00	100
Tuloarviotilit yhteensä	620,89	5 513	5 513,10	0,00	100

Päälukon, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Talousarvion määrärahojen					Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
	Tilinpäätös 2010	Talousarvio 2011 (TA + LTA:t)	Talouden käyttö vuonna 2011	siirto seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös 2011		Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2011	vuonna 2011 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	1 765 875,61	5 865 171	2 069 064,75	504 347,26	2 573 412,01	3 291 758,64	170 185,79	2 263 185,79	1 758 838,53	504 347,26
32.01.21 TEM:n hallinnonalan tuottavuusmääräraha (siirtomääräraha 2 v)	43 228,67	95 000	24 358,88	70 641,12	95 000,00	0,00	0,00	95 000,00	24 358,88	70 641,12
32.01.29 TEM:n hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	442 832,73	422 171	422 170,65		422 170,65	0,00				
32.60.01 EMV:n toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	1 279 814,21	1 998 000	1 564 293,86	433 706,14	1 998 000,00	0,00	170 185,79	2 168 185,79	1 734 479,65	433 706,14
32.60.44 Uusiutuvan energian tuotanto tuki (arviomääräraha)	0,00	3 350 000	58 241,36		58 241,36	3 291 758,64				
Määrärahatilit yhteensä	1 765 875,61	5 865 171	2 069 064,75	504 347,26	2 573 412,01	3 291 758,64	170 185,79	2 263 185,79	1 758 838,53	504 347,26

Valtuudet

Energiamarkkinavirastolla ei ole valtuuksia.

3 ENERGIAMARKKINAVIRASTON TUOTTO- JA KULULASKELMA

	1.1.2011 - 31.12.2011		1.1.2010 - 31.12.2010	
TOIMINNAN TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot	3 672 222,16		3 124 935,36	
Muut toiminnan tuotot	<u>0,00</u>	3 672 222,16	<u>12 605,42</u>	3 137 540,78
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	41 696,20		73 940,83	
Henkilöstökulut	3 172 456,54		2 641 894,85	
Vuokrat	463 523,85		332 080,70	
Palvelujen ostot	1 154 645,91		1 576 012,49	
Muut kulut	274 713,77		216 872,13	
Poistot	164 986,65		202 533,15	
Sisäiset kulut	<u>0,00</u>	<u>-5 272 022,92</u>	<u>0,00</u>	<u>-5 043 334,15</u>
JÄÄMÄ I		-1 599 800,76		-1 905 793,37
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	14,28		308,02	
Rahoituskulut	<u>-165,05</u>	-150,77	<u>-119,19</u>	188,83
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
Muut satunnaiset kulut	<u>0,00</u>	0,00	<u>-15 000,00</u>	-15 000,00
JÄÄMÄ II		-1 599 951,53		-1 920 604,54
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT				
Siirtotalouden kulut	<u>-58 241,36</u>	-58 241,36	<u>0,00</u>	0,00
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA				
Perityt arvonlisäverot	5 513,10		620,89	
Suoritetut arvonlisäverot	<u>-422 170,65</u>	<u>-416 657,55</u>	<u>-442 832,73</u>	<u>-442 211,84</u>
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		<u>-2 074 850,44</u>		<u>-2 362 816,38</u>

4 ENERGIAMARKKINAVIRASTON TASE

	31.12.2011		31.12.2010	
VASTAAVAA				
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Aineettomat oikeudet	28 540,86		1 917,00	
Muut pitkävaikutteiset menot	534 845,72		212 483,58	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>6 783,73</u>	570 170,31	120 485,30	334 885,88
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Koneet ja laitteet	33 935,76		67 964,48	
Kalusteet	<u>0,00</u>	33 935,76	<u>785,10</u>	68 749,58
KÄYTTÖOMAISUUSARVOPAPERIT JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET				
Käyttöomaisuusarvopaperit	<u>0,00</u>	0,00	<u>100,00</u>	100,00
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET YHTEENSÄ		604 106,07		403 735,46
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS				
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	60 886,84		35 699,25	
Siirtosaamiset	9 544,36		0,00	
Muut lyhytaikaiset saamiset	1 796,45		0,00	
Ennakkomaksut	<u>258,30</u>	72 485,95	<u>28,30</u>	35 727,55
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ		72 485,95		35 727,55
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u>676 592,02</u>		<u>439 463,01</u>

	31.12.2011		31.12.2010	
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
VALTION PÄÄOMA				
Valtion pääoma 1.1.1998	0,00		0,00	
Edellisten tilikausien pääoman muutos	-440 463,51		-221 603,15	
Pääoman siirrot	2 063 722,15		2 143 956,02	
Tilikauden tuotto-/kulujäämä	<u>-2 074 850,44</u>	-451 591,80	<u>-2 362 816,38</u>	-440 463,51
VIERAS PÄÄOMA				
LYHYTAIKAINEN				
Ostovelat	343 575,80		204 104,29	
Kirjanpitoyksiköiden väliset tilitykset	67 054,89		55 236,04	
Edelleen tilitettävät erät	54 536,36		45 285,37	
Siirtovelat	<u>663 016,77</u>	1 128 183,82	<u>575 300,82</u>	879 926,52
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		1 128 183,82		879 926,52
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		<u>676 592,02</u>		<u>439 463,01</u>

5 LIITETIEDOT

Liite 1: Selvitys tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja vertailtavuudesta

Energiamarkkinaviraston budjetoinnissa ei ole tapahtunut muutosta edelliseen tilikauteen verrattuna.

Energiamarkkinaviraston ulkomaanrahan määräiset velat on muunnettu euroiksi maksupäivän kurssia käyttäen. Energiamarkkinavirastolla ei ole tilinpäätöksessä ulkomaanrahan määräisiä saatavia.

Energiamarkkinaviraston tuottoihin sisältyy päästökaupan tilinkäyttömaksut, jotka kohdistuvat edelliseen vuoteen, yhteensä 355.615 euroa.

Energiamarkkinaviraston tilinpäätöseriin ei sisälly muita edelliseen tilikauteenkohdistuvia tuottoja tai kuluja eikä talousarviotuloja tai -menoja.

Energiamarkkinaviraston organisaatiossa ei tapahtunut vuonna 2011 sellaisia muutoksia, joilla olisi ollut vaikutuksia tilinpäätösvuoden vertailukelpoisuuteen. Edellisen vuoden tiedot ovat vertailukelpoisia tilinpäätösvuoden tietojen kanssa.

Varainhoitovuoden jälkeen ei ole olennaisia tapahtumia.

Liite 2: Nettoutetut tulot ja menot

Momentin numero ja nimi	Talousarvion 2011 määrärahojen				Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot					
	Talousarvio Tilinpäätös 2010 (TA + LTA:t)	Talousarvio 2011 käyttö	siirto seuraavalle vuodelle	Vertailu Tilinpäätös Talousarvio - Tilinpäätös	Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käyttö Käytettävissä vuonna 2011	vuonna 2011 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle		
32.60.01	Bruttomenot	4 417 663,01	5 236 530,30	5 670 236,44			5 406 716,09			
	Bruttotulot	3 137 848,80	3 672 236,44	3 672 236,44			3 672 236,44			
	Nettomenot	1 279 814,21	1 998 000	1 564 293,86	433 706,14	1 998 000,00	170 185,79	2 168 185,79	1 734 479,65	433 706,14

Liite 3: Arviomäärärahojen ylitykset

Energiamarkkinavirastolla ei ole liitteen mukaisia arviomäärärahojen ylityksiä

Liite 4: Peruutetut siirretyt määrärahat

Energiamarkkinavirastolla ei ole liitteen mukaisia peruutettavia siirrettyjä määrärahoja.

Liite 5: Henkilöstökulujen erittely

	2011	2010
Henkilöstökulut	2 622 009,93	2 177 067,24
Palkat ja palkkiot	2 585 660,48	1 991 874,04
Tulosperusteiset erät	0,00	120 965,52
Lomapalkkavelan muutos	36 349,45	64 227,68
Henkilösivukulut	550 446,61	464 827,61
Eläkekulut	472 827,24	405 892,81
Muut henkilösivukulut	77 619,37	58 934,80
Yhteensä	3 172 456,54	2 641 894,85
Johdon palkat ja palkkiot, josta	95 909,88	94 681,12
- tulosperusteiset erät	0,00	0,00
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	980,00	1 140,00
Johto	140,00	240,00
Muu henkilöstö	840,00	900,00

Liite 6: Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Omaisuusryhmä	Poisto- menetelmä	Poisto-aika vuotta	Vuotuinen poisto % ¹⁾	Jäännösarvo € tai %
1120 Ostetut atk-ohjelmat	Tasapoisto	3	33,3	0 %
1140 Itsevalmistetut/teetetyt atk-ohjelmat	Tasapoisto	3	33,3	0 %
1191 Keskenäiset aineettomat käyttöom. hankinnat	Ei poisteta			
1255 Atk-laitteet/ohjelmat	Tasapoisto	4	25	0 %
1256 Toimistokoneet ja -laitteet	Tasapoisto	5	20	0 %
1270 Asuinhuoneisto- ja toimistokalusteet	Tasapoisto	5-10	10-20	
1303 Muut osuudet	Ei poisteta			100 %

Liite 7: Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

	Aineettomat hyödykkeet		Yhteensä
	Ostetut atk-ohjelmat	Itsevalm. atk-ohjelmat	
Hankintameno 1.1.2011	4 800,00	606 921,48	611 721,48
Lisäykset	28 097,00	369 745,56	397 842,56
Vähennykset	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.2011	32 897,00	976 667,04	1 009 564,04
Kertyneet poistot 1.1.2011	2 883,00	306 337,90	309 220,90
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	1 473,14	128 699,69	130 172,83
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2011	4 356,14	435 037,59	439 393,73
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2011	28 540,86	541 629,45	570 170,31

Aineelliset hyödykkeet			
	ATK-laitteet ja oheislaitteet	Toimistokalusteet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2011	136 114,89	6 713,00	142 827,89
Lisäykset	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	-6 713,00	-6 713,00
Hankintameno 31.12.2011	136 114,89	0,00	136 114,89
Kertyneet poistot 1.1.2011	68 150,41	5 927,90	74 078,31
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	-6 713,00	-6 713,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	34 028,72	614,30	34 643,02
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	170,80	170,80
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2011	102 179,13	0,00	102 179,13
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00
			0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2011	33 935,76	0,00	33 935,76

Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset			
	Käyttöomaisuusarvopaperit		Yhteensä
Hankintameno 1.1.2011	100,00		100,00
Lisäykset	0,00		0,00
Vähennykset	-100,00		-100,00
Hankintameno 31.12.2011	0,00		0,00
Kertyneet poistot 1.1.2011	0,00		0,00
Vähennysten kertyneet poistot	0,00		0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	0,00		0,00
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00		0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00		0,00
Kertyneet poistot 31.12.2011	0,00		0,00
Arvonkorotukset	0,00		0,00
			0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2011	0,00		0,00

Liite 8: Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot	2011	2010	Muutos 2011-2010
Korot euromääräisistä saamisista	14,28	308,02	-293,74
Rahoitustuotot yhteensä	14,28	308,02	-293,74
Rahoituskulut			Muutos 2011-2010
Korot euromääräisistä veloista	165,05	109,19	55,86
Muut rahoituskulut	0,00	10,00	-10,00
Rahoituskulut yhteensä	165,05	119,19	45,86
Netto	-150,77	188,83	-339,60

Liite 9: Talousarviotaloudesta annetut lainat

Energiamarkkinavirastolla ei ole liitteen mukaisia talousarviotaloudesta annettuja lainoja.

Liite 10: Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Energiamarkkinavirastolla ei ole liitteen mukaisia arvopapereita ja oman pääoman ehtoisia sijoituksia.

Liite 11: Taseen rahoituserät ja velat

Energiamarkkinavirastolla ei ole liitteen mukaisia taseen rahoituseriä ja velkoja

Liite 12: Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut**Myönnetyt takaukset ja takuut**

Energiamarkkinavirastolla ei ole liitteen edellyttämää ilmoitettavaa.

Liite 13: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Energiamarkkinavirastolla ei ole liitteen mukaisia taseeseen sisältyviä rahastoituja varoja.

Liite 14: Taseeseen sisältymättömät rahastoidut varat

Energiamarkkinavirastolla ei ole liitteen mukaisia taseeseen sisältyviä rahastoituja varoja.

Liite 15: Velan muutokset

Energiamarkkinavirastolla ei ole liitteen mukaisia velkoja.

Liite 16: Velan maturiteettijakauma ja duraatio

Energiamarkkinavirastolla ei ole liitteen mukaisia velkoja.

6 ALLEKIRJOITUS

Tilinpäätös on hyväksytty Helsingissä 15. päivänä maaliskuuta 2012.

Ylijohtaja Riku Huttunen